בסוד שיח
שיחות מוסר

"דף יומי" מציון

את ההצעה ללימוד דף יומי אחיד ועקיב הציג הרב הגר זול הברגל, הרב דהודא מאיר שפירא מלובלין זצ"ל, כפני ועידת "אגודת ישראל" בווינה, תרפ"ג. ההצעה כבשה את הלבבות. מחוזר הלימוד הראשון נפתח בראשות האדמו"ר ה"אמרי אמת" מגור, בערב ראש השנה תרפ"ד ונמשך עד ט"ו בשבט תרצ"א. הסיום הראשון היה גם הסיום היחיד שהרה"ק שפירא זצ"ל, ראש ישיבת "חכמי לובלין" ודמה של לובלין, השתתף בו. הסיום המרכזי הזה נערך בדוב שמחה התרגשות בהיכל המפואר של הישיבה הנודעת, "ישיבת חכמי לובלין", אשר נתנבה ביום ב"ח בסיוון תר"צ.

בכל אחד מארבע מאות ושמונים ושבעת אלפי יהודים ביום הסיום ולימם התחלת מחזור הלימוד החדש אשר יצוין ביום כ' באדר א' הבא עלינו לטובה. לאחדותה מוזמנים (בפחד זה – ש.ש.) כי תיערך תגיעה מרכזית בהשתתפות אישי תורה ואישי ציבור רבים בבניין "ישיבת חכמי לובלין" אשר בלר בלין.

במעמד זה צפויים להשתתף כאלף אורחים המגיעים מר שראל ומחדינה רבות אחרות.

סקס זה, חזוקה בגלל סמליותו הרבה. חודש והירות ומ חויב הסתייגות.

והירות על שום מה? על שום שמיהדו הגדיים את חי אבר תינו בפולין, ובכל מקומות גלותם שפכו את דמם כמים וע בדו בהם בפרך. על כן ציותנו מי שואלנו ובאל את אמתינו משם שלא נשוב לשם עוד. על כן חויב אדם בכל דור דור, ובודאי בדור הזה, לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצ רים, משלוש ומכל בחינות והגדיונה הבריאה זו בתחומי הדיוב הסדירו לשבת בארץ ישראל אשר הדיש לנו והיטיב עימנו מאוהבתינו.

לעתים ישנה נטיה אצל אנשים יהודים לדחום ולהחל את ימי ישיבתנו במצרים הזה הסוב והחמר שהיו מנת חלקנו שם. ובפרט, לדחום ולקרש את שלש התורה הגדול שהיה ואינגו. חשש גדול יש בלבי כי יקומו אנשים טובים, אשר מתוך פרץ של נוסטלגיה ומשיכה אל העבר, יבקשו לוחש לימוד ופעילות ב"ישיבת חכמי לובלין" אשר בעמק הבכא. משל למה הדבר דומה? לנסיעה לשם סדר פסח בקהיר על גדת היאור, כדי "להרגיש" למצדים ולפלא. או להזמנת "טעש פסח" על גדות הדנייפר או הדנובה האדומים ממסת דם של יהודים. ישנה "אפונה" כזו, לחודש בפרנה על משמיש! ובסלב ולחשוב "הימים הראשונים הין טובים מאלה" ח"ו.

ביום ד' במרחשון תרצ"ד נפסר בחסף הרה"ק שפירא. שלוש שנים חצי לאחר "יסוד הישיבה. הוא נאסף לפני בוש הדינה הגדולה. "כי מסבי הדינה באסף הגדיק" (ישעיה נז). שחת מעשר שנים מצא היחוסון, במחדש אדר ת"ש, נסגרה הישיבה בפעמות הגחרב. כל שטרי הישיבה – "עשר ישיבת חכמי לובלין" – עשרות אלפי ספרים יקרי ערך וגדירים הר שלכו הדינה אל החוץ. עשרים שקות השתללו ולחבות ולי קול בביים של אלפי יהודים ושבת הסל. התלמידים נפזנו לכל עבר ונדולם היה כגורל כל בית ישראל לדור האובדן.

באשר קדאים את מסהביו האת פרחיו של הרה"ק שפירא זצ"ל נוסחים לראות כמה גדולה הסרגדיה. כמה השקע הסל בשקום ולא נסן הצעיר מזמן ולא נסן. ובך כתב "הישיבה השלמית בלובלין קדים שוב, עם פתיחת שעיה את קך התורה, תחדש מחדיב קדמים מפואדה של לובלין המעטידה היא ותיהן לשישה הדינה אשר בסטטרנו יתלב דו שהני הפחיד הבחוחה והחדיבים הצעירים של עמנו... עמוס הדב משמעות והא רגע נשוב זה... מה נדעדיהו היום המאר שו, הנה הציע ואים הגדל, הנישה השעה הפיסטדית שאחד

רי גדודים ארוכים וחודת תודה לאכסניה שלה, שוב מתמקם אחד מופר באכסניה של תודה עתיקת יומין, בתוכבי לוב לין עתידת היחס...".

לדגל הנוסח הישיבה, שלח הרה"ם שפירא מכתב המנה למרן הראי"ה קוק זצ"ל. המכתב נפתח בתארי כבוד אלה: "הכימא דיוחדשי, רב ושי בתן ודגול מרבבות שדש, שר התודה ומאר הדור, מרא דארצא ישראל" וכו'. הכתב מבשר לראי"ה על יום הנוסח הישיבה בלובלין ומבקשה: "אציל נא כבוד נאון תודתו מהודו עלינו... ישא נא כפיו המהודות בת פילה ויברך גבולנו בתלמידים הנעים וגדול יהיה כבוד הבית שיגדלו בו תודה ויראה".

בשולי מכתב זה נכתב (כנראה על ידי מזכירו של הראי"ה) "נשלוחה טלגרמה מדים יגדיל תודה ויאדיר". זו התייחסות רשמית קצרה.

לפני הזעידה בתרפ"ג שלח הראי"ה איגרת ארוכה ונרב שת אל גדולי ישראל ופעילי אגד"י אשר התכנסו בווינה. ואיגרת כולה רצופה דברי חיבה והתקשרות, בדהם, לביצון שיתוף פעולה אמיתי בין "אגודת ישראל" שהוא נמנה על "מועצת גדולי התודה" שלה – לבין הבניין והתחייה של היישוב המתכונן בארץ ישראל. בין יתר דברי האיגרת הוא כתב לאמה: "הנני מלא תקוה שתדע הכנסיה הקדושה לתקן לימים הבעל"ט שקשר הקדוש שביניהן יהיה איתן ומ סדר...

"הנה לא אמנע מלהעיר את כתו"ה כי אשר המפעלים שהזמן גרמא לזדש אותם בא"י כעת ובעקד"ת ירושלים ת"ו בייחוד, הוא ייסוד ישיבה גדולה מרכזית בעד כל בני הער לה, וכבר ביארתי... קצת מהנימוקים הגדולים המכריחים אר תנו לחדוש בעת מכלל עם ה' שישתדלו לעשות את ירושלים עיר הקדש להאכסניה של תודה היותר גדולה והיותר מפוארה בישראל. ומה נכבר יהיה הדבר אם מאת כל סייתכם הקדושה תצא עזדה וחעמולה לסנן את היסוד הק דוש הזה אשר ממנו תנבאות כל אחרית ותקוה לבית ישראל ולתודתנו הקדושה בזד צבי קדש, בע"ה".

הנה מה רבה היתה אכזבתו ושברו של הראי"ה בראותו את זחלשות והאסיפה הנ"ל האת העידה הרב להקמת "ישי בת חכמי לובלין". בכתיו ה"היסטדי" כתב הר"ם שפירא: "בעזה"י שה בלובלין נושאים אנו מבטנו אל ימי קדם. אל תקופת החזב שבה חי ועד ארבע ארצות ונתקיימה או בפה ישיבת תבל ששימשה למרכז התודה בפולין וגם יצאה ממנה הדאה תודה לכל בית ישראל".

לובלין תחת יחודלים ופולין תחת ארץ ישראל וכעבר כמה שנים אשר תחת פאר לאמנגו כי רב.

היו גם רבים וחבים מראשי הישיבות בליטא שהתנגדו לישיבה הנחדשה המפוארת אשר תקם, בשעה שהישיבות החזיקות וקדישות היחם נצבקות על קיומן נתוך מצוקות קשות מאוד. אולם התייצבותם הדר"משמעית של אדמו"ר פולין, ובראשם האדמו"ר מגור והאדמו"ר מצ'חסקוב מאדר רי הר"ם שפירא, תתנה את הזיכרות.

את כל אלה יש לזכור בבואנו עתה לציין את חג שמחת התודה של סיום הדף היומי. התודה ב"ה כבר אינה מדחפת בשלם ללא בית. יש לה בית, בית מפואר בארץ ישראל ובי דושלים. כבר לא "גדולין נשדפים ואתיות פדדות באוויר" אלא שני "עצי חיים" מימינה ומשמאלה אשר נטעים את התודה בארץ ישראל. הבימות בלובלין צדיך להעלות את זכר המנחך של מייסד הדף היומי ולהודיע לכל שלם ודר דה ההיהודי "כי מציון תצא תודה ודבר ה' מידושלים", מעתה ועד שלם. אמן.

זאב אבריהם ביסר (שפירא)

לא רק להן - גם להם יש טענות

כבר הדבה זמן שאני מתכנן לכתוב לך, יחד עם בקשה לפרסום הדברים. כי רצ, את שהלב חושק הזמן עושק, ורק לאחדונה הכרחתי את עצמי לעלות את הדברים הלא נעימים" הללו על הכתב. ברצוני להתייחס לבעיית היחוקים דוד קות החזחות בקרב מתנגדי. הנני בחור ישיבה, בן 24, רחוק (בעזהנות!) הסובל מאוד מהבליינד וישיים למיניהם. עד כה, רבים מתנו הצידו על הדחק ארץ של הב נים ועל התנהגות קלוקלת מצידם. לתרהמתי, אף אחד (כמעט) לא נתן דעתו על בנות מתנגו, שכשות מך, גם הן לא פחות, לא השכילו להקדים דוד ארץ וה תנהגות נאותה לשאר עיסוקיהן. מדיבור עם חברי וניסיוני האישי, ברצוני להאיר דיכך – אל בנות ישראל – כמה רבדים. אין ברצוני לקטדג ח"ו, אלא לציין תופעות חזדות ונשנות של נזדמות פסולות שקשנות להן שביחה בין הב נות.

א. הקודה. הבחור כבר הסכים והנו מחבה לתשובה. אל תמרחי אותו, אל תעשי עליו תזה או דוקסודש. בדדי עליו עניינית אם הוא בביחון שאת מחפשת או לא. בקיצור, עני תשובה לשדכנ/ית מדר ואל תחזיקי את הבחור באוויר שבר עים.

ב. זמן. קבעתם שעה. אין מצדה לאחר. זמנו של הבחור יקר כזמן שלך. אייחר מעיד על יחס מזלזל לעצם העניין.

ג. בבוד. לפחות בפגישה הראשונה, אל תלבסי מסכיף האל תעני לשיחות שקיבלת. זה לא יפה ולא מכובד.

ד. מיבחי. כל איש רוצה אישה יפה. אל תבאשי לבושה בסמרטוט. נכון שהב נדים לא עושים את האדם, אבל הם עדיין אומדים הדבה.

ה. יחסי. גם אל תגזימי. הדבה אישי יהסך אותך ללידן. אל תעמיסי על הפ נים יותר מדי. אל תשכחי, הבחור שאת נפגשת עמו רוצה להכיר אותך בלי עד דים ובלי מחצלת.

ו. קשקוש. "ביום שלישי יש לי שד"ת, ביום רביעי אני מעבידה שיעודים שד טים, בחמישי יש לי יום עיון (לימוד תודה – רבנים מעלים), ביום שישי אני עוזדת לאימא (כיבוד הודים), שבת יוצאת מאחד – מוצ"ש יוד מהפרק, ביום ראשון יש לי תזנה בירושלים". "... אין בעיה", עונה הבחור, "ניפגש עוד שבוע חצי". אני מבין שאף פעם אין לך זמן להיפגש, ואת מאוד מאוד עסוקה. השאר לה העיקדית היא האם את בכוחה שבאמנך להתחתן?

ז. הקישות. אל תזקיר את הבחור בזאי לפגישה נינוחה ושלוה, על מנת לנהל דדישות, ולא לתקף את הבחור בדקף של שאלות שהבטת מראש בבית.

ח. השקעה. אתם בשלבים מתקדמים בקשר. אולי תשחיר את תנ יעי לכיוד נה יש לך מושג כמה זמן לוקח לו להגיע אליך כל פעמי השקעה מצידך יכלה רק להסיקי ולחזק את הקשר.

ט. שבל. אחדי הפגישה הראשונה, אל תחפוי לומר לבחור שאינך מעוניינת בו. בנות מחליטות דברים כאלה מהבטן, כשלעבשיו זה בדיוק הזמן להשתמש בראש. האם מה שמפדיע לך הוא מהזיות הסתכלי במראה ושאלי את עצמך האם אני מושלמת? מה איכפת לך לנסות להיפגש שוב, הדי הוא ממילא בא אליך לגושו של עניין – אל תקבלי החלטות שאחד כך תתחדטי עליהם, במיוחד אם הבחור אמד לך במפודש שזוא מעוניין להמשיך בקשד.

י. דגש. יש גם בנים רגישים. הבחור אפילו יחזר דגיש ממך. עדיגות על הילד בבקשה:

אנדה לך מאוד אם תוכל לפרסם מכתב זה בכתבון ובלשונו.
בכבוד ויקר,
אני מעדיף לא להזדהות מסיבות ידועות.
(השם והכלא והאי-מייל שמור במערכת. בן לאחת המשפחות הידועות)

סגולה לשמירה

ב"ה אדר תל תוי התולדות של תודת הגר הרב חיים יוסף דוד אזולאי זצוק"ל. בספדו "קי אחת" מכתבת סגולה לשמידה ולדיפוי כתיה.

לשמידה: "יקרא את ק' פעמים בתנלים עד לשלם יעדתה". הפתי בן יומו.

יהי דצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתשלח שיגוע מן הש חיק ממנו יצר הרע של רוח טומאה, רוח מחשבות רעות הפחדים רעים, רוח של שוקק, רוח רשעים בשלים, רוח יצוצות חבוחות, רוח שקר, רוח תרגיג, רוח משוחיק, רוח חבלה, רוח קשב מדירי, רוח אש של עצמות, רוח תוזיק, רוח סד מאוד, רוח שדים כל רוחות רעות, כלם יתבערו ויתבטלו ממני, אחת מהי לי מצד תצדני, רני פלא תמובבני סלה. אמדישה מפלא לי מרוח פעה מפשי. ה' צבאות עמנו משוב לנו אלקי יעקב סלה וגו'.

★

לפל פוית, בין באש בין ברוחניות, תיכף ומיד יאמר בכוונה גדולה "ית'כך ה' ושמדך" – שלש פעמים "יאר ה' פניו אליך ויחנד" – שלש פעמים "ישא

schiffs@013.net.il